

# DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN  
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE WEE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 105:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Stoep; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Lamau, Assen; Dr C. Lindboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marnelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:  
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:  
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.  
Tel. No. 58 — Postrekening No. 30000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.  
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.  
Advertentiën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

Vannuaf is het adres van den Eindredacteur weder:  
**VAN BREESTRĀAT 14, AMSTERDAM.**

INHOUD: Uit de Schrift: Geloofsvolharding (1 Kon. 17:7). — Kerkelijk Leven: Synode-Indrukken, I. — Perschaarw. — Generale Synode te Groningen. — Kerknieuws.

## UIT DE SCHRIFT.

### Geloofsvolharding.

En het geschiedde ten einde van vele dagen, dat de beek uitdroogde, want er was geen regen in het land geweest.

1 Koningen 17:7.

Dat is voor Elia wel een zeer moeilijke tijd geweest, — toen de beek Krith begon uit te drogen. Alicht zal de profeet aanvankelijk niet vermoed hebben, dat het daartoe komen zou. Hij was vol moed en geloof naar deze plaats gegaan, vertrouwende op wat de Heere gezegd had: „Verberg u aan de beek Krith, die voor aan de Jordaan is; en het zal geschieden, dat gij uit de beek drinken zult; en Ik heb de raven geboden, dat zij u daar onderhouden zullen”. En inderdaad, het geloof van Elia wordt niet beschaamd; de profeet leeft vele dagen aan de beek Krith uit de hand Gods.

Maar toen is eigenlijk pas de moeilijke tijd gekomen, gelijk de geloofsvolharding altijd moeilijker is dan de eerste geloofsdaad.

Want de beek droogde uit.

Nee, niet inéens. Zoo de bedding met één slag ware drooggelegd, het zou voor Elia niet zoo zwaar zijn geweest. Zijn onstuimig heldengeloof was voor zulke incidenteele moeilijkheden wel geschikt.

Maar het ging, volgens de mededeeling, dat „er geen regen in het land was geweest”, den natuurlijke weg, — langzaam. Van dag tot dag stroomde het water met minder kracht van de hoogte; de bedding werd steeds smaller; eindelijk sloop nog slechts een dun straaltje kronkelend tusschen de steenen door.

Dat was het tartend vraagstuk, waarvoor Elia elken dag weer geplaatst werd. Het sloeg hem niet meer als met een zwaard, maar het knaagde aan hem. De Heere had hem toch hier gebracht, en zou hem hier onderhouden. En nu dat uitdrogen van die beek, langzaam maar zeker... Zou hij dan nog wel in Gods weg zijn? Was dan hier nog wel zijne plaats? Gaf de Heere soms in dat watergebrek geen teken, dat hij vertrekken moest?

En toen is gewis de verzoeking gekomen. Want er was water in de nabijheid. De beek Krith was „voor aan de Jordaan”. Elia zou, tusschen de rotsen het stroombed van de Krith volgende, in luttel tijds aan de Jordaan zijn, en deze had nog volop water. Was het dan niet duidelijk Gods weg, dat hij daarheen moest opbreken?

Dit is voor Elia een zeer moeilijke tijd geweest; daar stil te zitten, en, tegen alles in, te blijven op de plaats door God hem gewezen. De Heere heeft hem toen dat stil zijn geleerd, dat hij later nog langer en banger zal moeten betrachten, als hij, ten aanschouwe van Israëls ellende bij de groote droogte, jarenlang stil moet zitten aan de grens des lands, te Zarfath; dan hangt alles ervan af, dat Elia niet uit den weg loopt, en eigenwillig en ontijdig in Gods werk ingrijpt. In dat geloovig afwachten wordt hij hier aanvankelijk geoefend.

Daartoe had Elia slechts een enkel woord Gods. De Heere had hem naar de beek Krith gezonden, en gezegd, dat Hij hem daar onderhouden zou. Aan dat woord heeft Elia zich vastgeklemd, met dat woord de verzoeking weerstaan. Hier moest hij zijn, had zijn God gezegd. En in geloofsvolharding is hij gebleven bij de opdrogende beek.

Zulke verzoeken zijn niet zeldzaam. De christen ontmoet ze zoowel op natuurlijk als geestelijk gebied.

Het kan zijn, dat wij op eene plaats, in eene

betrekking, of eene omstandigheid zijn, waarin wij weten in den weg des Heeren te gaan. God heeft ons daar gebracht; we zijn daar naar Zijn wil. En we hebben daar Zijn opdracht te volvoeren. Dan hebben we óók Zijne belofte, dat Hij ons daar onderhouden zal; gelijk Elia 's Heeren belofte had voor de beek Krith, en niet voor eene andere plaats. Wie op zijne plaats is, de plaats door God hem gewezen, dien zal het aan niets ontbreken. Nog nooit is iemand aan zijne beek Krith omgekomen.

Wel kan de beek smaller van bedding worden, en trager gaan vloeien. Onze positie wordt minder gunstig, onze omstandigheden moeilijker. We gaan ons bezorgd maken. Als het zoo doorgaat, zullen wij daar niet kunnen blijven. En we waren daar toch in Gods weg; en we hadden daar toch Zijne belofte.

Dan komt de verzoeking.

De verzoeking om onze beek Krith te verlaten, en het Jordaanwater te gaan drinken.

De verzoeking om Gods weg te verlaten, en een eigenwilligen weg in te slaan.

De verzoeking, om niet te volharden in ons geloof aan de belofte des Heeren.

Het kan ook zijn, dat deze verzoeking op ander gebied tot ons komt.

We leven trouw onder de middelen der genade. We doen mee in het kerkelijk leven. We zoeken den zegen, waar God dien beloofd heeft. En we doen het biddende, geloovende, dat de Heere ons daar onderhouden zal, en ons daar Zijne genade en den Heiligen Geest geven, waar Hij het gezegd heeft.

En toch, — we ondervinden geene merkbaar zegeningen. We blijven dezelfde. Ja, het is soms alsof de stroom opdroogt, en wij achteruitgaan in onze geestelijke indrukken.

Dan kunnen daarvoor verschillende oorzaken zijn. We noemen die thans niet. Maar het is óók mogelijk, dat de Heere ons beproeft; ons beproeft, of wij zullen blijven en waar Hij ons gebracht heeft, blijven in den weg der gehoorzaamheid, blijven bij onze beek Krith. Want dan komt soms bij begeerige zielen in zulke tijden de verzoeking om van hun plaats te gaan en uit den weg des Heeren te treden; om het elders te gaan zoeken, bij andere middelen en in andere wegen; — het Jordaanwater, dat zoo lokt.

In al deze omstandigheden sta ons het voorbeeld van Elia voor den geest; — blijven, vertrouwend en biddend blijven op de plaats en in den weg waar God ons gesteld heeft.

De Heere wil ons leeren stil te zijn, en geloovig en afhankelijk te volharden bij Zijn Woord en belofte.

En dat — dat is de zegen ons bij onze uitdrogende beek geschonken.

U.

v. A.

## KERKELIJK LEVEN.

### Synode-Indrukken.

I.

#### Maar indrukken.

Men zou de Synode-indrukken, gelijk ze totnog toe in ons blad verschenen, aldus kunnen typeeren: van en over mijzelf en anderen.

Hoe gaarne men het anders zou willen omkeeren tot eene: van en over anderen en mijzelf, hoeveel bescheidener dat klinkt, eerlijkheid gebiedt het subjectief karakter van deze indrukken nogmaals sterk te doen uitkomen.

Dat geeft ze vanzelf een zeer relatieve waarde.

De persoonlijke kijk op de dingen overheerscht. Ook wanneer eens in citaten objectieve weergave wordt geboden, worden ze toch in een subjectief kader gezet.

Het druischt juist tegen den aard van deze Synode-indrukken in, objectief te blijven.

Voor het objectieve wordt in ons blad ook gezorgd.

Zoo wordt voor afdoend tegenwicht gezorgd door de publikatie van de Synode-verstagen.

Men weet dus wat men aan deze Synode-indrukken heeft.

Het zijn MAAR indrukken.

### Onder den Martini-toren.

De afgevaardigden uit het Zuiden en het midden des lands, die verleden jaar de Synode van Assen hebben bijgewoond en thans weer die te Groningen, worden wel extra belast.

Tweemaal achter elkander in het hooge Noorden te vergaderen, schokt een weinig het geografisch kerkelijk evenwicht.

Onze goede Overheid heeft ons echter zoozeer aan het dragen van het belastingjuk van onze jeugd aan gewend, dat onder dit soort belasting niet te sterk wordt gezocht.

De meesten moesten Assen voorbij reizen. Zij zullen, toen de trein daar enkele minuten stilhielt, wel even aan het vorige jaar hebben teruggedacht.

Men zou het het bescheiden Assen niet aanzien, dat het voor onze Gereformeerde Kerken een historische plaats is geworden.

Een plaats, die nooit uit de heugenis zal slijten van hen, die daar op de Synode hebben gewerkt en gebeden.

Het is schier niet denkbaar, dat wij in afzienbare tijd weer een Synode zullen krijgen, waar zulk een berg met werk zal worden verzet en waar zoo veelvaldig en ernstig de Koning der kerk om licht en waarheid is gesmeekt.

Hoe geheel anders is de reis naar Groningen dan die naar Assen.

Hoeveel lichter is de bagage van het afgevaardigden-hart.

Dat verzoent met het hooger Noorden. Ook de gedachte, dat het nu niet meer hooger kan zonder op een van de eilanden of in de Noordzee terecht te komen.

En niet het minst de vriendelijkheid, waarmee de Groningsche kerk de Synode ontvangt.

Maar daarover later nog wel meer.

Zoo zitten we dan thans onder den machtigen Martini-toren, die van een hoogte van meer dan 90 meter van kwartier tot kwartier met metalen stem de honderdduizend burgeren toespreekt, al zal hij wel niet tot in alle hoeken der stad worden verstaan en al zullen velen, die wonen aan zijn voet, zoo aan die klanken gewoon zijn geraakt, dat zij ze niet meer hooren.

Doch de vreemdeling hoort ze en geniet, mits ze hem niet uit den slaap houden.

In Groningen is men niet zoo spoedig georiënteerd als in Assen.

Dat bezwaar werd echter gedeeltelijk door twee wakkere Groninger firma's ondervangen.

De firma Jan Haan en de firma G. J. Reits hadden voor enkele weken den Synodeleden een plattegrond toegezonden, de eerste een, welke uitmunt door duidelijkheid, de ander een, die zich aanbeveelt door zijn portefeuilleformaat.

Een totaalindruk konden zij evenwel van de stad niet geven.

Op dit oogenblik hebben wij er nog geen, want als men er nog geen dag is en men heeft bijna al zijn tijd tusschen de muren doorgebracht, dan kan men moeilijk oordeelen.

En vroegere ervaringen helpen ons ook al niet, want schrijver dezes is er slechts eenmaal geweest om gauw een spreekbeurt te vervullen.

Wel valt het den binnenkomende op, dat Groningen Amsterdam schijnt te willen nadoen.

Amsterdam is spreekwoordelijk om zijn opgebrosen straten in het hartje van den zoner.

In Groningen is het op het oogenblik niet veel anders.

Het stationsplein is een geschikt terrein voor halshrekende toeren geworden.

De tram, die zoo mooi op de kaartjes staat